

SOCIALDEMOKRATERNAS STUDIEPLAN

Socialdemokraterna

Förord

Vi lever i en tid då de grundläggande värden som arbetarrörelsens kämpat för utmanas. Jämlikheten, jämställdheten och principen om alla människors lika värde hotas av en allt starkare höger, såväl i Sverige som internationellt. Vi kommer självklart att ta en politisk kamp om detta i kommuner, regioner och riksdagen, men för att nå framgång måste också socialdemokratien och arbetarrörelsen stärkas som folkrörelser. Motkrafter måste mobiliseras och organiseras, fler måste erbjudas möjligheten att engagera sig politiskt och redan aktiva medlemmar ges än bättre verktyg för både politiskt och organisatoriskt engagemang.

Socialdemokratien har dubbla uppgifter – dels att arbeta för att vår politik och våra värderingar ska präglade samhället, och dels att värna demokratin och människors rätt att få inflytande och makt i samhället. Därför blir arbetet med att organisera oss som folkrörelse och att mobilisera människors politiska engagemang en av våra viktigaste huvuduppgifter framöver. Ett av våra bästa verktyg är studier, där nya medlemmar lär sig grunderna i vår rörelse, där redan aktiva medlemmar fördjupar sina kunskaper och där vi gemensamt stärker oss som folkrörelse.

Med medlemsutbildningar får politiskt engagerade en grund i hur vi kan växa och bli starkare och hur våra värderingar präglar såväl samhällsanalys som våra politiska förslag. Med ledarskapsutbildningar stärker vi de

som tagit ett förtroendeuppdrag, inom arbetarrörelsen eller ett offentligt uppdrag, och ger verktyg och kunskap i hur politiskt ledarskap kan utöver utifrån våra värderingar.

Med vårt studiematerial för lokala och regionala studier kan vi stärka oss, både som individer och som grupp, för att tillsammans utveckla politiken och organisationen.

En grundprincip i vår ledarskapssyn är att vi ska vara våra värderingar. Står vi för alla människors lika värde, för jämställdhet och jämlikhet – ja, då ska det också präglade vårt ledarskap och vår gärning.

I studieplanen beskrivs ramarna för våra studier och vilka utbildningar som vi bedriver på såväl lokal, regional som nationell nivå. Här finns de viktigaste verktygen för dig som studieledare eller studieombudsman för att organisera en bra studieverksamhet. Här är en av vårt partis viktigaste planer för att stärka oss som politisk kraft i samhället. I en tid då demokratin, och inte minst folkbildningen, hotas blir folkrörelsearbetet och ett än starkare samarbete med ABF viktigare än någonsin. Utmaningarna finns där – nu är det bara att sätta igång och jobba!

Vi ses på barrikaderna!

Tomas Eneroth, studieledare i partistyrelsen

Alla våra studier ska leda till organisatorisk och politisk utveckling, så att vi kan genomföra våra idéer och utveckla samhället.

Socialdemokratisk ledarskapsidé

Vår ledarskapssyn utgår från en enkel men viktig devis ”Du ska vara dina värderingar”. Du företräder alltid Socialdemokraterna oavsett var och när.

Värdegrund

Våra värderingar bottnar i några grundläggande principer:

- Alla människor är lika mycket värda och har en lika rätt att vara olik.
- Vi tror att varje människa är en unik, tänkande och reflekterande individ.
- Människan är en social varelse med en förmåga och vilja att utvecklas, påverka och ta ansvar.
- Vi är alla beroende av varandra, och vi behöver mötet och samspelet med andra för att utvecklas, lära nytt och växa som individer. I demokratiska processer och mötesplatser som välkomnar, lyfter fram, bejakar nyfikenhet och frågandet och stärker människors delaktighet, där växer dialogen, bildningen och kunskapen och därmed individen.
- Alla ska ha samma rätt och möjlighet att påverka, alla har samma skyldighet att ta ansvar.

Organisationskultur

Vi strävar efter en kultur där människor blir hörda, sedda, respekterade och delaktiga. En kultur som odlar det meningsfulla i det politiska engagemanget.

Alla har ansvar för vilken kultur som utvecklas i organisationen. Du som ledare har dock ett särskilt ansvar. Du som har en ledarroll har, genom ditt sätt att vara, en mycket stor påverkan på hur organisationen fungerar. Inte minst genom att sätta gränser och ge stöd för en jämställd organisationskultur. Ditt sätt att vara ledare avgör om partiet är trovärdigt – om det lever upp till sin idé och sin värdegrund.

Krav på dig som ledare

Vi måste ha ett ledarskap för rörelse, ett ledarskap som lyfter fram den mening och den känsla som skapar engagemang, som skapar rörelse i rörelsen. Som stärker förnyelsekraften och förändringsförmågan. Som engagerar många att göra skillnad.

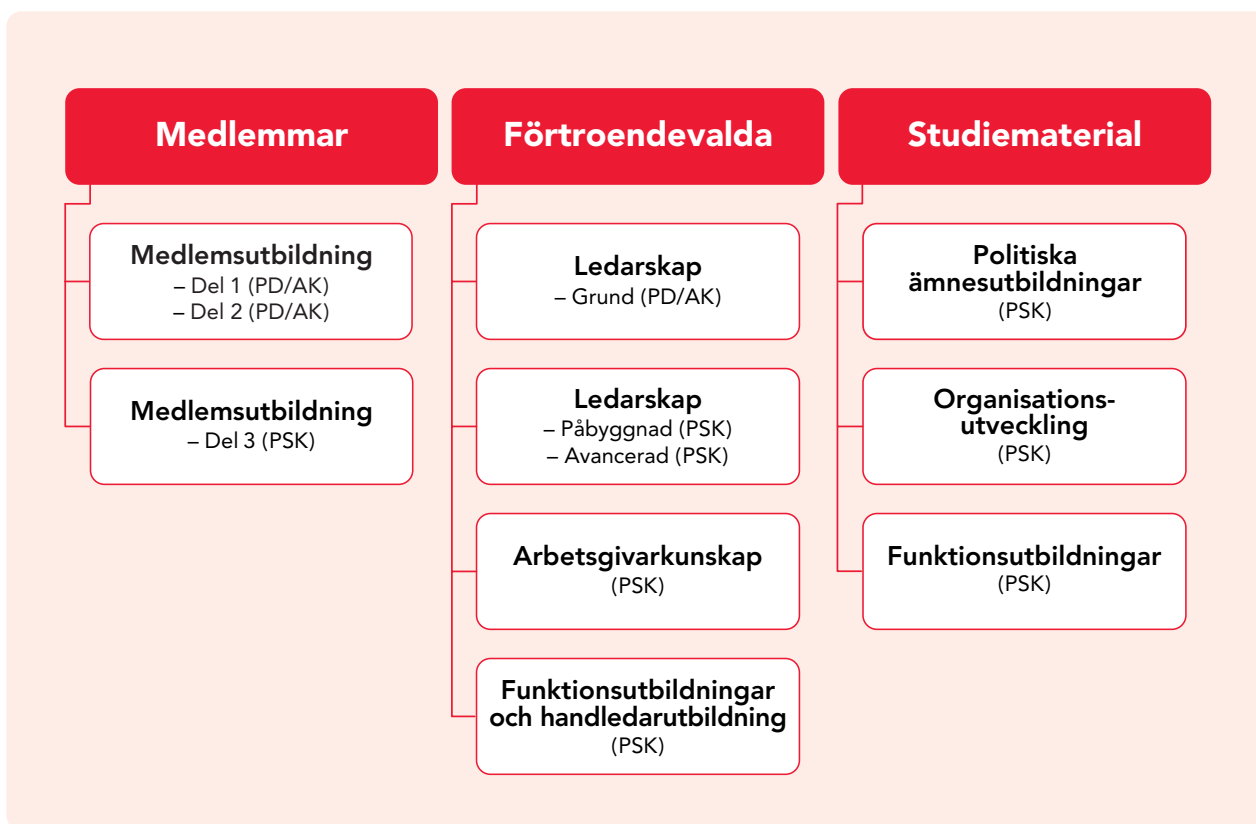
Ledarskap är ett förhållningssätt mellan människor där man tar ansvar för det gemensamma men också för varandra. Praktik och retorik måste hänga ihop, vi måste säga, göra och vara vår värdegrund!

Det socialdemokratiska ledarskapet ska vara:

- Demokratiskt – alla i gruppen får chansen att föra fram sina åsikter och allas argument värderas utifrån samma måttstock. När vi tar beslut är våra beslutsprocesser tydliga och öppna, för att besluten ska få styrkan av att vi fattat, och står bakom, dem tillsammans.
- Synliggörande och uppmuntrande – vi anstränger oss för att alla ska få det utrymme som krävs och för att var och en ska få möjlighet att komma till sin rätt. Vi tror på människors förmåga och vilja att utvecklas och växa i nya och gamla roller och uppgifter.
- Modigt och tryggt – vi ställer upp för varandra och stöttar varandra. Om någon av oss gör fel är vi förstås kritiska mot felet men är ändå där för varandra som partivänner. Vi backar inte från att agera i frågor som upplevs svåra eller komplexa.
- Visionärt och uthålligt – vi håller idén och rörelsens ändamål i fokus, vågar tänka nytt men vi agerar så att vi kan stå för det vi sagt och gjort för lång tid framöver. Det gäller både det politiska innehållet och hur vi agerar mot varandra.

För att du ska få förutsättningarna att leva upp till partiets förväntningar på dig, erbjuder vi ledarskapsutbildningar. Där kan du få möjlighet att utveckla ditt personliga ledarskap och samtidigt bygga nätverk med andra socialdemokratiska ledare.

Ansvarsfördelning

Att vara ansvarig innebär att planera, genomföra och stå för kostnaden för utbildningen.

Medlemsutbildning

En medlemsutbildning av hög kvalitet är central för att ge medlemmarna verktygen för att kunna påverka i partiet och samhället i stort. Genom att vinna insikter i politik, ideologi, historia och hur partiorganisationen fungerar får medlemmarna större möjligheter till delaktighet, engagemang och ett aktivt medlemskap.

Kunskapsmålet innebär att medlemmar som valt att delta i utbildningen ska få grundläggande kunskaper och ökad förståelse för Socialdemokraternas historia, värderingar och organisation, samt folkrörelsens betydelse som samhällsförändrande kraft. Medlemmar ska få ökad insikt om Socialdemokraternas syn på ledarskap och organisationskultur.

Förändringsmålet innebär att medlemsutbildningen ska leda till att deltagarna blir inspirerade, känner del-

aktighet och tar ansvar för att själva och tillsammans med andra delta i och ta initiativ till aktiviteter för en organisations-, kultur- och samhällsförändring.

Partidistriktet/Arbetarekommunerna (hädanefter PD/AK) ansvarar för att säkerställa att alla medlemmar erbjuds medlemsutbildning del 1 och 2. Nya medlemmar ska bli erbjudna en medlemsutbildning del 1 inom sex månader.

Partistyrelsens kansli (hädanefter PSK) ansvarar för att erbjuda de som har gått medlemsutbildning i PD/AK att få gå del 3. Partistyrelsens kansli ansvarar också för att utbilda handledare, tillhandahålla studiematerial, handledarmaterial och utvärderingsverktyg.

Ledarskapsutbildning

Det övergripande syftet med partiets ledarskapsutbildningar är att stärka förtroendevalda medlemmar inom Socialdemokratin så att de kan leda organisationen i att driva på samhällsförändringen och vinna val.

Att vara förtroendevald i, eller åt partiet är en betydelsefull och central uppgift. Engagerade och framtidsinriktade ledare är nyckeln till framgång. Vår ambition är att ge socialdemokratiska förtroendevalda i hela landet förutsättningar att axla sitt viktiga ansvar.

PD/AK ansvarar för att alla som har ett uppdrag i eller åt partiet går ”Ledarskapsutbildning – Grundläggande för dig som har uppdrag i eller åt partiet”. Därefter går de med ledande uppdrag en funktionsutbildning utefter vilket specifikt uppdrag/funktion man har t.ex. att vara lokalpolitiker, att vara kyrkopolitiker, att leda andra partivänner eller att ha en styrelsefunktion.

PSK ansvarar för att de som har ett uppdrag att leda andra, får gå ”Ledarskapsutbildning – Påbyggnad för dig som leder partivänner”. De som ska gå denna utbildning är t.ex. ett kommunal/regionsråd, en nämndsordförande eller en AK-ordförande.

Partistyrelsens kansli erbjuder också ”Ledarskapsutbildning – Avancerad för dig som är ledande nationell, regional eller lokal företrädare”. De som ska gå denna utbildning kan vara den som är gruppleddare i riksdagen, ledamot i partistyrelsen eller erfaren region-, kommunal- eller oppositionsråd.

Organisationsutveckling, funktionsutbildning och politiska ämnesutbildningar

PD/AK ansvarar för att informera om att det finns material om organisationsutveckling, funktionsutbildning och politiska ämnesutbildningar. PD kan också inspirera och hjälpa AK att genomföra dessa utbildningar, tillhandahålla handledare mm.

PSK ansvarar för att det finns material, är lyhörda utefter vilka behov som finns och tar fram utbildningar och material därefter.

Löftet är att varje ny medlem ska erbjudas medlemsutbildning inom sex månader.

Studier där PD/AK ansvarar

PD ansvarar för att utbildningar genomförs inom PD, men kan delegera till AK.

Medlemsutbildning

Medlemsutbildningarna vänder sig till alla som vill lära sig mer om historia, ideologi och organisation. Medlemsutbildningarna del 1 och 2 kan man genomföra som studiecirkel, helgutbildning (internat eller externat) eller i blandad form.

<https://socialdemokraterna.abf.se/for-deltagare/medlemsutbildning/allt-studiematerial/>

Medlemsutbildning del 1

Här får medlemmarna möjlighet att diskutera och komma till insikter om politik, ideologi och ledarskapssyn, socialdemokratins framväxt, facklig-politisk samverkan, organisation och det parlamentariska systemet. Syftet är att nya medlemmar ska få grunden för ett aktivt engagemang i partiets verksamhet.

Medlemsutbildning del 2

Här får medlemmarna möjlighet att diskutera och komma till insikter om maktanalys, socialdemokratisk strategi, retorik och organisering via samtal. Syftet med utbildningen är att medlemmarna ska ges förutsättningar för ett större engagemang i partiets verksamhet.

Ledarskapsutbildning

Grundläggande för dig som har uppdrag i eller åt partiet

Praktik och retorik måste hänga ihop, vi måste säga, göra och vara vår värdegrund! Vi måste ha ett ledarskap för rörelse, ett ledarskap som lyfter fram den mening och den känsla som skapar engagemang, som skapar rörelse i rörelsen. Som engagerar många att göra skillnad. Ledarskap är ett förhållningssätt mellan människor där man tar ansvar för det gemensamma men också för varandra. Denna utbildning ska erbjudas till alla som fått ett uppdrag i eller åt partiet. Utbildningen genomförs löpande utefter behov.

<https://socialdemokraterna.abf.se/for-deltagare/ledarskapsutbildning/anmalan-grundlaggande-ledarskapsutbildning/>

Andra utbildningar

Utbildning för specifik funktion/ledaruppdrag

På studieportalen finns ett antal material riktat till specifika funktioner eller uppdrag. Dessa utbildningar ska erbjudas till alla som fått ett ledaruppdrag åt partiet, exempelvis för lokalpolitiker eller kyrkopolitiker. Utbildningarna genomförs lokalt eller regionalt efter behov.

<https://socialdemokraterna.abf.se/for-deltagare/funktionsutbildning-for-specifikt-uppdrag/>

ABF funktionsutbildningar för styrelseuppdrag

ABF i hela landet erbjuder föreningsutbildningar i cirkel- eller kursform och olika funktionsutbildningar. Utbildningarna syftar till att stärka ledaren i sin funktion som ordförande, sekreterare, kassör, revisor eller kanske valberedare. <https://www.abf.se/>

Utbildning för organisationsutveckling

PSK tillhandahåller en rad material med syfte att utveckla arbetet ute i partiorganisationen, från S-föreningen upp till partidistrikt. Allt ifrån medlemsvärning till kampanjplanering och styrelseutveckling.

<https://socialdemokraterna.abf.se/for-deltagare/organisationsutveckling/>

Utbildning för politikutveckling

PSK tillhandahåller en rad studiematerial som ska inspirera och leda till spännande diskussioner om hur vi tillsammans kan vässa vår politik. Genom att få ökade kunskaper, nya idéer och chansen att resonera kring vår politik och våra värderingar, stärks vårt engagemang och vi får nya värdefulla insikter som leder till en politikutveckling. Studiematerialen riktar sig till alla medlemmar som är intresserade, både nya och de som har varit med en tid. Materialen passar också för medlemmar med offentliga förtroendeuppdrag på alla nivåer.

<https://socialdemokraterna.abf.se/for-deltagare/politiska-amnesutbildningar/>

Studier där PSK ansvarar

Ansvaret innebär att PSK planerar, genomför och står för kostnaden.

Medlemsutbildning

Medlemsutbildning del 3

Tredje delen i medlemsutbildningen har till huvudsyfte att ge medlemmarna konkreta verktyg för att bygga en stark folkrörelse. Utbildningen ska stärka deltagarnas kunskaper och känsla för vikten av folkrörelseorganisering. Utbildningen genomförs löpande under året, fördelat geografiskt över landet.

<https://socialdemokraterna.abf.se/for-deltagare/medlemsutbildning/ansokan-del-3/>

Ledarskapsutbildning

Påbyggnad för dig som leder partivänner

Utbildningen bygger på upplevelsebaserat och verklighetsförankrat lärande som utgår från deltagarens egen verksamhet och unika erfarenheter. Utifrån personliga förutsättningar får deltagaren hjälp med att utveckla sin ledarstil och sina styrkor tillsammans med andra – både teoretiskt och praktiskt – för att kunna leda partivänner i utvecklingen av organisationen och politiken. Utbildningen genomförs flera gånger under mandatperioden.

<https://socialdemokraterna.abf.se/for-deltagare/ledarskapsutbildning/ledarskapsutbildning-pabyggnad/>

Avancerad för dig som är ledande nationell, regional eller lokal företrädare

Denna utbildning vänder sig till den som har fungerat länge som företrädare i eller åt vårt parti, såsom ledamot i partistyrelsen, gruppleddare i riksdagen, eller är ett erfaret kommunal-, region- och oppositionsråd. Syftet är att ge deltagaren de insikter, metoder och verktyg som behövs för att, utifrån en gemensam värdegrund och ett hållbart ledarskap, leda samhällsförändringen. Utbildningen genomförs en gång per mandatperiod.

<https://socialdemokraterna.abf.se/for-deltagare/ledarskapsutbildning/avancerad-ledarskapsutbildning/>

Utbildning för specifikt ledaruppdrag i partidistriktets styrelse

PSK tillhandahåller utbildningar för att rusta ansvariga ledare, exempelvis studieledare, internationell ledare eller motsvarande, för sina uppdrag. PSK ansvarar för utbildningar av PD:s ledare, dessa ansvarar sen för att föra vidare denna kunskap till AK:s ledare. Utbildningarna genomförs utefter behov.

Pedagogisk handledarutbildning

Utbildningen vänder sig till PD handledare och i vissa fall AK:s handledare. Utbildningen genomförs av det nationella pedagoglaget på ett antal platser i landet.

Handledaren ska efter utbildningen kunna lägga upp, genomföra och efterarbeta en kurs, exempelvis Medlemsutbildning del 1 eller 2 och Grundläggande ledarskapsutbildning. Utbildningen genomförs löpande under året.

<https://socialdemokraterna.abf.se/for-deltagare/pedagogiska-utbildningar/pedagogisk-handledarutbildning/>

Utbildningar för anställda i partiet

PSK genomför, tillsammans med HR-avdelningen och Rådet för arbetsgivarfrågor, utbildningar för de olika personalkategorierna som finns i partiet. Utbildningarna tas fram utifrån behov, och presenteras på Rosen. <https://rosen.socialdemokraterna.se/partiet/studier/personalutbildningar.4.7fd5104615bfb448fb8e140.html>

Övriga utbildningar inom rörelsen

Andra organisationer inom rörelsen genomför olika typer av studier. Du hittar en del av dessa utbildningar och mer information på Studieportalen till exempel från Olof Palmes internationella center, Wigforssakademien och sidoorganisationer.

<https://socialdemokraterna.abf.se/for-deltagare/politiska-amnesutbildningar/andra-organisationers-utbildningar-och-studiematerial/>

Verktyg

Gemensamt har vi ett antal verktyg för att hjälpa oss som har studieansvar att genomföra studieplanen.

ABF

Arbetarnas Bildningsförbund (ABF) är Socialdemokraternas viktigaste samverkanspart. För över 100 år sedan stiftade vi inom arbetarrörelsen ABF. Uppdraget var att bilda arbetarklassen och ansvara för kulturutvecklingen i rörelsen. Så är det fortfarande.

ABF är partiets pedagogiska resurs, som kan ge stöd i utveckling och planering av studier, såväl lokalt och regionalt, som nationellt

Socialdemokraterna och ABF har tagit fram en gemensam överenskommelse för att underlätta samverkan på alla nivåer.

<https://socialdemokraterna.abf.se/for-arrangoren/overenskommelse-med-abf/>

Studiekommittén

Sedan 2011 utser partistyrelsens verkställande utskott, den centrala studiekommittén. Denna kommitté leds av partistyrelsens studieledare.

Studiekommittén ansvarar för att utveckla och genomföra det nationella innehållet i studieplanen. Man tillhandahåller också stöd till partidistrikt och arbetarekommuner, i form av materialproduktion, handledarutbildningar m.m., så att dessa lättare kan fullfölja sitt ansvar i den viktiga regionala och lokala studieverksamheten.

Vill du veta mer om vilka som ingår i partistyrelsens studiekommitté, eller kanske kontakta någon av dem, kan du läsa mer på Studieportalen.

<https://socialdemokraterna.abf.se/for-arrangoren/partistyrelsens-studiekommittel/>

Studieledaren

Enligt partiets stadgar så ska såväl partidistrikt som arbetarekommun utse en studieledare, som ska ingå i styrelsen.

Studieledaren har en viktig roll i såväl planeringen som genomförande och uppföljning av studierna, men PD/AK styrelsen har ett helhetsansvar för verksamheten.

Studieledaren bör årligen inventera resurser, behov och samverkanspartner samt utifrån detta, planera verksamheten som ska genomföras kommande år. För att underlätta arbetet kan ett studieutskott eller motsvarande bildas. Ett nära samarbete med medlemsansvarig kan underlätta behovsinventering och planering av studierna.

Partistyrelsens studiekommitté har tagit fram uppdragsbeskrivning för studieledaren.

Uppdragsbeskrivningen och mer hjälp, verktyg och tips finns på Studieportalen

<https://socialdemokraterna.abf.se/globalassets/socialdemokraternas-studieportal/uppdragsbeskrivning-studieledare.pdf>

Nationella pedagoglaget

Sedan 2015 utser partistyrelsens studiekommitté löpande handledare som ska ingå i partiets nationella pedagoglag. Detta handledarlag är sammansatt av erfarna pedagoger, som under många år arbetat med bildningsverksamhet i olika delar av arbetarrörelsen. Det är handledare från några av arbetarrörelsens folkhögskolor, ABF samt andra närstående organisationer.

Pedagoglagets uppgift är bland annat att genomföra Medlemsutbildning del 3 på olika platser i landet, utbilda PD handledare, men också att stödja det pedagogiska utvecklingsarbetet i partidistrikt och arbetarekommuner.

Vill du veta mer om vilka som ingår i det nationella pedagoglaget, eller kanske kontakta någon av dem, kan du läsa mer på Studieportalen

<https://socialdemokraterna.abf.se/for-arrangoren/nationella-pedagoglaget/>

Studieportalen

Studieportalen är den webbplats där vi som parti beskriver vår studieverksamhet. Här finner du det mesta om socialdemokratiska studier så som material, verktyg, datum på när utbildningar genomförs centralt, studienytt och kontaktuppgifter. Denna webbplats är ett samarbete mellan Socialdemokraterna och ABF.
<https://socialdemokraterna.abf.se/>

Facebook

Det finns en sluten FB-grupp för socialdemokrater som arbetar aktivt och praktiskt med studier och studieutveckling. Här läggs interna nyheter upp, här kan vi dela erfarenheter, case och bilder från arbetet runt om i landet. Ju mer desto bättre. Målet är att inspirera varandra, ge tips, testa idéer och ställa frågor, direkt till varandra, till studiekommittén eller studieombudsmannen på PSK.
<https://www.facebook.com/groups/SAPstudier/>

Studiekonferensen

Syftet med studiekonferensen är att öka studieverksamheten i partiet genom att främja nätverk mellan studieintresserade som delar erfarenheter och goda exempel. Ett annat syfte är att stärka relationerna mellan partiet, ABF och sidosorganisationer runt om i landet.

Studiekonferensen genomförs en gång per år.

FAF

Föreningen Arbetarrörelsens Folkhögskolor, FAF, är en sammanslutning av de folkhögskolor som har någon konstellation av arbetarrörelsen som huvudman. Dessa skolor är en utmärkt samverkanspart för olika typer av utbildningar, och de flesta skolor har anställda samverkanslärare med rörelsebakgrund som kan medverka och hålla utbildningspass.

Läs mer om FAF på:

https://www.lo.se/start/studieguiden/utbildningsanordnare/arbetarrörelsens_folkhogskolor

Utvärderingar/enkäter

Medlemsutbildningen har ett uttalat syfte och målsättning för vad varje deltagare ska uppnå efter avslutad utbildning. Därför är det viktigt att bedöma värdet av deltagarnas upplevelser, säkra kvalitén och samtidigt utveckla våra utbildningar.

Studiekommittén har därför tagit fram utvärderingsmallar för att hjälpa PD och AK med detta.

Medlemssystemet

Efter avslutad utbildning så ska personerna som har deltagit också registreras in i CRM medlemssystemet. Detta gör vi för att lättare kunna erbjuda personen en fortsatt utbildning och för att vi ska kunna följa utvecklingen av studieverksamheten.

<https://socialdemokraterna.abf.se/for-arrangoren/registrering-av-utbildningar-i-crm-medlemssystemet/>

Egna anteckningar

**Du hittar alla våra studiematerial på:
socialdemokraterna.abf.se**

ARBETARNAS
BILDNINGSFÖRBUND

Socialdemokraterna